

Durven

voka Vlaams
netwerk van
ondernemingen

2016 jaarverslag

Bekijk ook
www.daaromvoka.be

Vernieuwen

Veroveren

DURVEN, VERNIEUWEN, VEROVEREN

2016 was een jaar waarin we bij herhaling geconfronteerd werden met het onverwachte. Gruwelijke aanslagen, verrassende verkiezingsuitslagen, onvoorziene gebeurtenissen op vele fronten. Voor ons, ondernemers, is de boodschap duidelijk: verwacht het onverwachte.

Maar hoe kunnen we ons daar dan op voorbereiden? Er zijn drie termen die ons daarbij kunnen helpen. In de eerste plaats: door te durven. Het is de ambitie en de goesting die mensen drijft, en die hen ertoe aanzet om tegenslagen in opportuniteiten om te zetten. In de tweede plaats: door te vernieuwen. Innovatie, digitale transformatie, onderzoek en ontwikkeling... Zonder dat zal niets lukken. In de derde plaats: door te veroveren. Internationalisering, nieuwe markten verkennen, nieuwe partnerships sluiten.

Durven, vernieuwen, veroveren: zo kunnen we de uitdagingen aan. Want ondernemen, dat is wat ons allemaal verbindt in 2017.

Hans Maertens, gedelegeerd bestuurder Voka
Paul Kumpen, voorzitter Voka

VOKA IN CIJFERS

18.000
leden

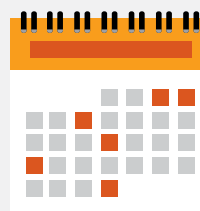
310
aantal
medewerkers

69%
tewerkstelling
in Vlaanderen

65%
toegevoegde
waarde in Vlaanderen

1.000
evenementen

1.500
persvermeldingen

15.000
volgers op twitter

155
magazines
en publicaties

Voka, Vlaams netwerk van ondernemingen
Koningsstraat 154-158 1000 Brussel,
tel. 02 229 81 11, info@voka.be

NIEUWJAARS-
RECEPTIE

VOKA OPEN
BEDRIJVENDAG

VOKA
CONGRES

CEO-
STAGES VLAAMS
PARLEMENT

JONG
VOKA

VOKA BRENG SAME

NIEUWJAARS- RECEPTIE

Tijdens de traditionele nieuwjaarsreceptie blikte Voka vooruit naar de uitdagingen van 2016. Centraal in het Voka jaar stonden drie werkwoorden: 'Durven', 'Vernieuwen' en 'Veroveren'. Enkel door intensief in te zetten op deze drie werkwoorden kunnen ondernemers zich wapenen voor de uitdagingen van de toekomst. Premier Charles Michel was aanwezig om te luisteren naar de prioriteiten van de ondernemers.

VOKA OPEN BEDRIJVENDAG

Traditioneel zetten de Vlaamse bedrijven op de eerste zondag van oktober de deuren open voor het grote publiek. Voor de tweede keer werd de Open Bedrijvendag mee georganiseerd door Voka, als hoofdpartner. Minister Philippe Muylers bezocht tijdens Voka Open Bedrijvendag verschillende ondernemingen. Hier was hij te gast bij Delhaize, waar CEO Dennis Knoops hem liet kennis maken met de logistiek achter het distributiecentrum in Zellik. In totaal verwelkomde Voka Open Bedrijvendag 650.000 bezoekers bij 350 ondernemingen. Opnieuw een enorm succes.

VOKA CONGRES

Tijdens het jaarlijkse Vokacongres werd meer dan 1.000 ondernemers gegeven een blik op de toekomst van de ondernemingswereld. Centraal stond de dialoog over de toekomst van de ondernemingswereld. Ondernemers werden nooit geconfronteerd met nieuwe ondernemingsmodellen konfronteerd met de huidige ondernemingswereld. Hoe moeten we ons wapenen voor de nieuwe uitdagingen?

DE RENTREE

AMERICAN POWER BREAKFAST

ZOMERSTAGES ONDERNEMING & POLITIEK

DE RENTREE

ongres verzamelden
ers in Brussel voor
n het ondernemer-
igitalisering van onze
s worden sneller dan
euwe uitdagers, oude
men wereldwijd onder
wapenen tegen deze

Op maandag 12 september vond Voka's Rentreë plaats in Brussel. De Rentreë is het startschot van het nieuwe politieke jaar. Traditioneel komt de Vlaamse minister-president er zijn programma van het komende jaar uit de doeken doen. Voka-voorzitter Paul Kumpen somde alvast vier prioriteiten op. Geert Bourgeois stak ook de handen uit de mouwen en maakte pralines met Dominique Persoone.

JONG VOKA

Jong Voka verenigt 1.500 jonge ondernemers en high potentials in Vlaanderen. De basis wordt gevormd in de acht lokale Jong Voka-werkingen. Giulia Van Waeyenberge gaf dit jaar het voorzitterschap van Jong Voka door aan Bert De Brabandere (Brouwerij De Brabandere) tijdens het Jong Voka congres in Brussel.

CEO-STAGES VLAAMS PARLEMENT

De fractievergadering, de commissie of de plenaire van het Vlaams Parlement, voor elf CEO's heeft het Vlaams Parlement nog maar weinig geheimen. Ze kregen de kans om het parlement vanuit de coulissen te ervaren. Op dinsdag 8 en woensdag 16 maart organiseerde Voka voor het tiende jaar op rij samen met het Vlaams Parlement stages voor bedrijfsleiders in het parlement.

AMERICAN POWER BREAKFAST

Trump of Clinton? De vraag hield Amerika en de wereld een jaar lang in de ban. Voka organiseerde op de ochtend van de verkiezingen samen met De Tijd een American Power Breakfast om de resultaten op de voet te volgen en te duiden. Tijdens de ochtend kwamen tal van ondernemers, Amerikakenners en politici hun visie geven op de verkiezingen. Meer dan 250 aanwezigen volgden tijdens de ochtend live de historische overwinningstoespraak van president-elect Donald Trump.

ZOMERSTAGES ONDERNEMING & POLITIEK

Tijdens de zomervakantie liepen naar jaarlijkse gewoonte meer dan 90 parlementsleden stage bij de Voka-leden. Voka grijpt het zomerreces van de parlementen aan om ondernemers en politici dicht bij elkaar te brengen. Tijdens de Voka-zomerstages krijgen parlementsleden de kans om een exclusieve blik achter de schermen van het bedrijfsleven te werpen. Vlaams parlements lid en burgemeester van Wellen, Els Robeyns, ging voor haar stage langs bij Ambiorix in Tongeren.

VOKA BOUWT BRUGGEN

AGENTSCHAP
INNOVEREN &
ONDERNEMEN

Vlaams
netwerk van
ondernemingen

Samen voor sterk ondernemen

Ambitieuus ondernemerschap

Sinds 23 mei 2016 is Voka erkend als een van de structurele partners van het Vlaams Agentschap Innovatie en Ondernemen (VLAIO). Het hele Voka-netwerk ondersteunt daarmee de strategie voor een ambitieus ondernemerschap.

Het partnership met VLAIO maakt het mogelijk om over heel het Vlaamse land een gestructureerd aanbod uit te bouwen van producten en diensten die Vlaamse ondernemingen ondersteunen om, afhankelijk van hun behoeften en de groeifase waarin ze zich bevinden, ambitieus te ondernemen, financiering te vinden, te innoveren en te internationaliseren. Het gaat dan om gekende initiatieven zoals het startersplatform Bryo en het netwerk Plato, maar er zijn ook nieuwe projecten.

Plato: bedrijven helpen groeien

Plato is het lerend netwerk dat sinds 1990 al meer dan 10.000 kmo's heeft begeleid in hun groei-traject. De samenwerking met VLAIO geeft Plato een extra boost.

www.plato.be

Familio: familiebedrijven begeleiden

Familio is een lerend netwerk voor familiebedrijven die zich voorbereiden op de overdracht tussen twee (of meer) generaties. Maar soms is overdracht aan externen de aangewezen oplossing. Voka heeft ook daarvoor een project opgezet, onder de werknaam 'transferreadiness'. www.familio.be

Bryo: starters lanceren

Bryo is het startersplatform bij uitstek. Enkele duizenden Bryo-starters hebben ondertussen via dit netwerk gedurende twee jaar een intensieve begeleiding gekregen van ervaringsdeskundigen, financiële en technische adviseurs, én van collega's. Alles over Bryo vindt u terug op www.bryo.be

Health Community: innovatienetwerk in zorg

Het netwerk telt eind 2016 meer dan 190 organisaties.

- Business: onze business teams waaronder 'ikmaakdeklik', Activ84Health, beroertecoach.be, digitale moederboekje, ... komen op kruisnelheid.
- CASMA of Community Assisted Self-Management: de heroriëntatie van omgeving en individu in preventie wordt mee opgenomen in de legislatuur.
- Geïntegreerde zorg: we stonden aan de wieg van het concept en dachten mee de business modellen uit.

www.healthcommunity.be

Welt: werkervarings- en leertrajecten

Werkervarings- en leertrajecten (welt), dat is het antwoord van Voka op de uitdagingen rond opleiding die zich steeds scherper stellen. Want ondanks het brede scala aan wervingskanalen om medewerkers met de gewenste competenties te rekruteren, blijft het voor een hele reeks vacatures moeilijk om de geschikte mensen te vinden. welt is een project dat werkgevers helpt om een actieplan op te stellen, ondernemers daarbij te coachen, en werkervarings- en leertrajecten op maat uit te werken.

VOKA KOMT OP VOOR UW BELANGEN

EEN VORMINGSPACT OM OPLEIDING BIJ DE TIJD TE BRENGEN

Voka sloot samen met de andere Vlaamse sociale partners een vormingspact en een akkoord over een vernieuwd BEV (betaald educatief verlof). Daarmee willen we het opleidingsbeleid afstemmen op de actuele en toekomstige noden en uitdagingen in onze economie en onze arbeidsmarkt. De doelstelling wordt herijkt: we zetten opnieuw in op het versterken van werknemers en op de competitiviteit van onze ondernemingen. In de kenniseconomie van morgen wordt opleiding immers een belangrijke hefboom.

MEER MIDDELEN VOOR INNOVATIE EN MOBILITEIT

De Vlaamse regering maakt werk van twee Voka-prioriteiten: extra middelen voor mobiliteit en voor innovatie. Ze zal in de volgende jaren 195 miljoen extra voorzien voor investeringen in onderzoek en ontwikkeling. Het gaat hier om een eerste schijf uit een ruimere enveloppe die nodig is om Vlaanderen als kennisregio te bevestigen. Voor mobiliteit komt er, alweer in een eerste schijf, 100 miljoen extra voor infrastructuurinvesteringen die nodig zijn om de fileproblemen te verminderen.

Opleidingen
bij de tijd krijgen

Vennootschapsbelasting
dringend hervormen

Investeren in innovatie
en mobiliteit

Realistische
loonnorm

Voka houdt elke dag de vinger aan de pols. Door te wegen op de politiek halen we onze slag thuis en plaatsen we de onderwerpen die belangrijk zijn voor ondernemingen hoog op de politieke agenda.

HERVORMING VENNOOTSCHAPS- BELASTING: DRINGEND NODIG

De regering besliste op het einde van de begrotingsopmaak 2017 in extremis om de hervorming van de vennootschapsbelasting uit te stellen. Dat is voor Voka een gemiste kans. Een hervorming van die belasting dring zich nochtans op: kijk naar wat de voorbije jaren in de buurlanden al gebeurde (Nederland: 25%, Oostenrijk 25%, Finland 20%, Zweden 22%,...). Terwijl in België het nominale tarief op 33,99% blijft hangen. Enkel Frankrijk is nog duurder.

De hervorming mag niet gekoppeld worden aan een meerwaardebelasting. Die hypothekeert de investeringen en dus de broodnodige economische groei. Dat heeft Voka bij herhaling duidelijk gemaakt.

EEN MEER REALISTISCHE LOONNORM

De regering heeft beslist om de loonnormwet van 1996 te hervormen. Deze wet laat de sociale partners toe om voor een periode van twee jaar de maximaal toegestane gemiddelde loonsverhoging voor werknemers vast te leggen. Het doel van de norm is om een te sterke stijging van de loonkosten tegen te gaan, om zo de concurrentiekracht van onze economie te verhogen. De nieuwe wet herstelt dan wel niet de loonkostenhandicap, maar ze voorkomt dat die verder uit de hand loopt.

- Vanaf februari 2017 zullen de eerste omgevingsvergunningen eindelijk kunnen worden aangevraagd. Die vergunningen brengen de bouw- en milieuvergunning samen.
- Duaal leren is van start gegaan. De combinatie van leren op school en in bedrijven is voortaan een volwaardige leerweg. In september 2016 hebben de eerste leerlingen in deze formule hun vorming aangevat.
- De verlaging van de onroerende voorheffing op materieel en outillage is verlengd voor de periode 2017-2019. Dat zal ondernemingen stimuleren om hun machinepark te vervangen of uit te breiden.
- Sinds 1 april 2016 is het regime van rekeningrijden voor vrachtwagens van meer dan 3,5 ton in Vlaanderen van kracht. Voka blijft er voor pleiten om het systeem van rekeningrijden uit te breiden tot het personenvervoer, enkel zo kunnen de files effectief verminderen.

VOKA IN 2016

Tunnelproblemen

De problemen met een aantal tunnels in het Brusselse hoofdstedelijke gebied zorgden in januari voor bijkomende verkeersproblemen in de hoofdstad. Dat zette de rol van Brussel als Europees en internationaal centrum sterk onder druk. Voka vroeg dan ook dat er veel sneller werk gemaakt zou worden van een renovatieplan en pleitte voor extra tunnels op de kleine ring.

Aanslagen eisen tol

Twee bomaanslagen, een op Brussels Airport en een op een metrostel in het Brusselse station Maalbeek, eisten op 22 maart 2016 in totaal 35 dodelijke slachtoffers. Behalve het menselijke leed was er ook economische schade. Uit een bevraging door Voka in de weken nadien, bleek dat één op vier Vlaamse ondernemingen nadelige gevolgen ondervond van de aanslagen. Ook het internationale imago van ons land had sterk te lijden.

Onproductieve stakingen en betogingen

Een reeks kleinere en grotere vakbondsacties hebben in 2016 het maatschappelijke leven verstoord. Voka betreurde de acties, omdat ze uitzichtloos zijn. "De vakbonden bereiken er niets mee en ook hun leden worden het moe: het aantal betogers daalt bij elke manifestatie", aldus Voka.

Voka lanceert Charter Duurzaam Ondernemen

In september lanceerde Voka het Voka Charter Duurzaam Ondernemen (VCDO). Dat biedt ondernemingen de mogelijkheid duurzaam ondernemen concreet vorm te geven. Elke onderneming uit eender welke sector en van verschillende grootte kan dankzij het VCDO op eigen maat via een actieplan resultaatgericht aan duurzaam ondernemen werken.

Voka klaagt files aan

Uit een nieuw onderzoek van Voka blijkt dat onze overheden de afgelopen jaren te weinig hebben geïnvesteerd in infrastructuur. Slechts één vijfde van de overheidsinvesteringen ging naar vervoersinfrastructuur. Voka-topman Hans Maertens en Johann Leten, gedelegeerd bestuurder Voka Limburg reden per vrachtwagen van Lommel naar het kabinet Weyts om de studie te overhandigen. En daar hadden ze heel wat tijd voor nodig wegens: file.

jan

feb

mrt

apr

mei

jun

aug

sep

nov

dec

Voka over kinderbijslag: "Debat ten gronde voeren"

In februari riep Voka de Vlaamse regering op om het debat over de hervorming van de kinderbijslag ten gronde te voeren. In juni besliste de regering dat elk kind een vast bedrag van 160 euro krijgt, een sociale toeslag zorgt voor sociale correcties. Voka is tevreden met de hervorming.

Taxshifft levert netto 90 euro per maand op

De taxshifft levert de modale burger extra koopkracht op, zo bleek uit een simulatie van Voka. Een gezin met een arbeider (1.700 euro netto) en een lager bediende (1.500 euro netto) met twee kinderen houdt volgens de berekening op jaarbasis meer dan 1.000 euro extra koopkracht over. Dat is maandelijks 90 euro netto, en dat cijfer zal in de volgende jaren nog verder oplopen.

Vlamingen omarmen technologie

Zeventig procent van de Vlamingen vindt dat technologie een grote rol speelt in hun leven. Voor jongeren is dat zelfs tachtig procent. Vlamingen omarmen technologie, zo bleek uit de technologietest die Voka in mei lanceerde. Driekwart wil graag met een elektrische auto rijden, 60 procent wil robotica integreren in zijn huishouden, 43 procent is bereid om producten met virtual reality bril uit te testen.

(c) Shutterstock

Open brief aan de regeringen

Eind augustus richtte Voka een open brief aan de federale en Vlaamse regering. "Het is belangrijk dat onze regeringen ook in de tweede helft van de legislatuur inzetten op besparen, hervormen en investeren." De brief werd mee ondertekend door 80 ondernemers en verscheen in De Tijd, De Standaard en De Morgen.

39 procent wil aanwerven

De Vlaamse ondernemers blijken stilaan positiever gestemd over hun economische verwachtingen. Tijdens het najaar van 2016 raakte hun orderboekje voor het volgende halfjaar behoorlijk gevuld, en als gevolg daarvan smeden ze plannen om extra mensen aan te werven. 39 procent van de bedrijven is op zoek naar nieuwe mensen. Dat bleek uit de conjunctuurenquête die Voka eind 2016 bij zijn leden hield.

2016: VOKA WEST-VLAANDEREN

Het jaar 2016 stond bij Voka - Kamer van Koophandel West-Vlaanderen in het teken van internationaal ondernemen. Onder het motto 'Facing the world' inspireerde en motiveerde Voka de West-Vlaamse ondernemers om de stap naar het buitenland te zetten. Het jaarthema werd in alle activiteiten doorgetrokken: op de grote evenementen zoals het Zomerfeest, in Voka-actua's, in allerlei opleidingen en in het magazine Ondernemers. In 2017 is ons motto 'The future is (y)ours', want samen bouwen we de toekomst!

Bert Mons, algemeen directeur Voka – Kamer van Koophandel West-Vlaanderen

onze hoogtepunten in 2016

Inspiratiemissie naar Iran

Eind oktober trokken we met meer dan dertig ondernemers naar Iran. De multisectoriële missie had als doel om de deelnemers te laten proeven van de businessopportunities in Iran, nu de meeste economische sancties tegen het land versoepeld of opgeheven zijn. We bezochten er bedrijven in Teheran, Isfahan en Shiraz.

Kere ekje were: actieplan om braindrain tegen te gaan

Om jongeren te overtuigen van de troeven van West-Vlaanderen en de West-Vlaamse bedrijven, zetten we de actie 'Kere ekje were' op. Een magazine belichtte de voordelen van wonen en werken in West-Vlaanderen en meer dan vijftig jongeren en ondernemers brainstormden samen over mogelijke initiatieven. Er is nu een actieplan in de maak.

Tentoonstelling over 25 jaar Interieur

In de jaren 60 lag Voka West-Vlaanderen – toen nog 'Kamer van Koophandel Kortrijk' – mee aan de basis van Biënnale Interieur. Daarom organiseerden we tijdens de 25ste editie een tentoonstelling over de geschiedenis van Interieur. Zo toonden we aan dat West-Vlaanderen heel wat wereldspelers kent op het vlak van design en interieur.

45 voorstellen over STEM

Samen met het RTC en de provincie West-Vlaanderen organiseerden we een brainstorming rond STEM. Bedrijven en scholen konden er (op drie locaties tegelijkertijd!) nadenken over STEM-projecten. Maar liefst 45 projectvoorstellen werden in intentieverklaringen gegoten. Die worden in 2017 verder uitgewerkt.

Contactgegevens

Voka - Kamer van Koophandel
West-Vlaanderen

President Kennedylaan 9A
8500 Kortrijk

tel. 056 23 50 51
info.wvl@voka.be